

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

| | | | |
|--|------------|-----------------|-------------|
| uw brief van | uw kenmerk | ons kenmerk | datum |
| | | TRCJZ/2008/1815 | 1 juli 2008 |
| onderwerp | | doorkiesnummer | bijlagen |
| Programmatisch Handhaven Natuurwetgeving - uitkomsten | | | 4 |

Geachte Voorzitter,

Vandaag heb ik met de handhavingspartners - de provincies, het openbaar ministerie, de politie en de douane - een convenant gesloten over de handhaving van de natuurwetgeving. Dit convenant treft u hierbij aan. In dit convenant - de 'Nalevingsstrategie Natuurwetgeving' genoemd - hebben de handhavingspartners afspraken neergelegd over een gecoördineerde inzet van ieders bevoegdheden, mensen en middelen ter verbetering van de naleving door burgers en bedrijven van de natuurwetten (de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet). Verder is specifiek voor de handhaving van de CITES-regelgeving de 'Interventiestrategie CITES' opgesteld.

De 'Nalevingsstrategie Natuurwetgeving' en de 'Interventiestrategie CITES' vloeien voort uit het project Programmatisch Handhaven Natuurwetgeving, waaraan de afgelopen anderhalf jaar onder mijn leiding door alle betrokken overheden hard is gewerkt. U bent over dit project eerder geïnformeerd bij brieven van 19 september 2007 (Kamerstukken II 2007/08, 31200 XIV, nr. 7) , 7 maart 2008 en 18 april 2008 (Kamerstukken II 2007/08, 31379, nrs. 1 en 2). Verder verwijs ik naar onze gedachtewisselingen tijdens algemene overleggen van 13 september 2007 (over CITES Handhaving) en 18 juni 2008 over 'handhaving soorten'. Tijdens het overleg van 18 juni heb ik toegezegd uw Kamer zo spoedig mogelijk te informeren over de resultaten van programmatisch handhaven en tevens cijfers en gegevens te verstrekken over de naleving en de handhaving van de CITES-regelgeving. Deze brief strekt mede ter uitvoering van deze toezegging.

Anderhalf jaar zijn we nu, gezamenlijk met alle handhavingspartners, bezig met programmatisch handhaven van de natuurwetgeving en de eerste vruchten van deze manier van werken zijn al zichtbaar. Iedere handhavingsorganisatie zet zijn middelen gericht in, op basis van risicoanalyses en heldere keuzes en afgestemd op de handhavingsinzet van andere organisaties. Hierdoor ontstaat synergie tussen de verschillende handhavingsinspanningen en wordt een optimaal effect bereikt op de naleving van de natuurwetgeving door burgers en bedrijven. Een voorbeeld van deze manier van werken wordt gevormd door de aselechte steekproeven ('nalevingsmetingen') die de AID in 2007 in bepaalde doelgroepen van de CITES-regelgeving heeft uitgevoerd. Deze steekproeven hebben bepaalde

| | | |
|-------------|-----------------|-------------|
| Datum | Kenmerk | Vervolgblad |
| 1 juli 2008 | TRCJZ/2008/1815 | 2 |

risico's duidelijker in kaart gebracht, welke kennis de AID en de andere betrokken organisaties vervolgens gebruiken bij de keuzes die ze moeten maken. Een ander voorbeeld is de pilot bestuurlijke handhaving CITES, die de Dienst Regelingen van mijn ministerie afgelopen jaar is gestart. Via bestuurlijke handhaving worden illegaal ingevoerde of gehouden dieren of planten in bewaring genomen en eventueel teruggezonden naar het land van oorsprong en worden de kosten zoveel mogelijk verhaald op de overtreder. Een eerste grote zaak, die draaide om een grote illegale import uit Klein-Azië van beschermde planten, is succesvol afgerond: de partij is op kosten van de overtreder teruggezonden en zelfs weer teruggeplant in de natuur. Dit handhavingsmiddel is een nuttige aanvulling op de strafrechtelijke handhaving en wordt in nauwe afstemming met het openbaar ministerie toegepast.

Hieronder zal ik nader ingaan op de eerste resultaten van het programmatisch handhaven. Ik zal eerst de Ausgangssituatie schetsen (stand van de handhaving en de naleving) en vervolgens de actiepunten in de Nalevingsstrategie Natuurwetgeving en de Interventiestrategie CITES.

Stand van handhaving en de naleving

Om hier inzicht te krijgen in de stand van de handhaving en naleving zijn verschillende informatiebronnen gehanteerd:

- Een handhavingsveldanalyse, uitgevoerd door het onderzoeksbureau Pro Facto;
- Expertise en ervaring van handhavers en beleidsmakers bij de handhavingsorganisaties (expert judgment);
- Feitelijke gegevens over aantallen overtredingen, processen-verbaal, controles, vergunningaanvragen, handhavingsverzoeken, e.d.

Specifiek voor de CITES-regelgeving zijn nog de volgende onderzoeken verricht (zie hierover ook reeds de brief van 7 maart jl.):

- Een aantal nalevingsmetingen uitgevoerd door de AID;
- Een marktverkenning gericht op de zwaardere criminaliteit waarvoor een strafrechtelijke aanpak is geïndiceerd;
- Het Internetrechercheproject.

Ik heb u bij mijn brief van 7 maart jl. geïnformeerd over de uitkomsten van de handhavingsveldanalyse, die begin 2007 is uitgevoerd door het onderzoeksbureau Pro Facto. Zoals ik heb aangegeven komt uit dit onderzoek een gemengd beeld naar voren. Enerzijds blijkt dat er tussen de diensten veel wordt samengewerkt en overlegd en dat in netwerken en kennisopbouw wordt geïnvesteerd. Ook de betrokkenheid en inzet van medewerkers (zoals de boa's, buitengewone opsporingsambtenaren) is groot. Anderzijds is er een grote diversiteit in de manieren van samenwerking, organisatie en uitvoering van de handhaving. Dit levert in bepaalde gevallen het beeld op van een gefragmenteerde organisatie van de handhaving niet alleen tussen de diensten maar ook daarbinnen.

De afspraken in het vandaag gesloten convenant geven richting aan ieders handhavingsinzet en leiden aldus tot meer eenheid en afstemming in de (organisatie van de) handhaving van de natuurwetgeving.

| | | |
|-------------|-----------------|-------------|
| Datum | Kenmerk | Vervolgblad |
| 1 juli 2008 | TRCJZ/2008/1815 | 3 |

Naast deze handhavingsveldanalyse zijn door de experts uit de handhaving risicoanalyses uitgevoerd. Hieruit volgt dat de kans dat de Boswet wordt overtreden laag is. Voor de Nbwet zijn de kans op overtreding en het daarmee samenhangende risico volgens de experts het grootst bij: potentieel schadelijke handelingen in beschermde natuurgebieden zoals fysieke ingrepen (bouwactiviteiten) en handelingen met milieueffecten. Bij de Ffwet - voor zover geen betrekking hebbend op CITES - zijn de grootste risico's gelegen in ruimtelijke ingrepen die de functionaliteit van leefgebieden aantasten, bijvoorbeeld het aanleggen van een weg; en jacht in de vorm van stropen, bijvoorbeeld het jagen zonder jachttakete of met verboden middelen of op niet-wildsoorten. Voor CITES kon bij de risicoanalyse worden onderscheiden naar doelgroep van de handhaving. Wanneer deze doelgroepen worden afgezet tegen de belangrijkste wettelijke normen blijkt dat de grootste risico's aanwezig zijn bij: handel zonder CITES-vergunning door de commerciële doelgroep; de houthandel; het bezit van CITES-diersoorten zonder ontheffing door onderzoekers en educatieve centra; en overdracht zonder EG-certificaat door de commerciële doelgroep en particulieren.

Het bestempelen als groot risico betekent dat hieraan in de handhaving prioriteit zal worden gegeven. Dit hoeft niet per se door de inzet van repressieve instrumenten zoals gerichte controles, opsporing en sancties. Soms kan juist preventie of voorlichting een effectieve aanpak van grote risico's vormen.

Voor de specifieke uitkomsten van de risicoanalyses en een toelichting daarop verwijs ik naar de bijlagen. Om het handhavingsbeleid 'up to date' te houden zullen de risicoanalyses regelmatig worden herhaald.

Naast de gegevens uit de handhavingsveldanalyse en de risicoanalyses zijn en worden feitelijke gegevens verzameld en geanalyseerd afkomstig van de handhavende diensten van LNV (AID, Dienst Regelingen, Directie Regionale Zaken), openbaar ministerie, Belastingdienst/Douane en provincies. Dit betreft procesmatige gegevens over aantallen controles, processen-verbaal, de afhandeling van vergunningaanvragen e.d. Dergelijke gegevens vullen het beeld van de naleving en handhaving van de wetgeving verder in. Bij deze brief is een bijlage gevoegd met een compilatie van gegevens betreffende naleving van de CITES-wetgeving, naar de stand van juni 2008. Deze gegevens heb ik ook verstrekt aan de NGO's en organisaties van doelgroepen die zijn uitgenodigd voor de consultatiebijeenkomsten over de uitkomsten van programmatisch handhaven (waarover verderop meer).

Een volledig beeld van de naleving en van de criminaliteit kan niet worden gegeven, onder andere omdat criminaliteit zich nu eenmaal per definitie aan het zicht van de overheid wil onttrekken. Door middel van marktverkenningen en tactische analyses van het Dienstonderdeel Opsporing van de AID kan wel inzicht worden verkregen in de ernstiger vormen van criminaliteit. Verder zullen de handhavingsorganisaties de komende jaren nog meer investeren in systematische gegevensverzameling (toezicht, opsporing en registratie), ten einde een beter beeld te krijgen van de naleving van de natuurwetgeving en de risico's. In dit verband is ook van belang dat de dialoog met private organisaties zoals de NGO's en de organisaties die houders en handelaren van beschermde soorten vertegenwoordigen, wordt versterkt. Zij hebben eigen kennis en informatie van de handhaving en kunnen daarmee bijdragen aan verbetering van de uitvoering en handhaving.

| | | |
|-------------|-----------------|-------------|
| Datum | Kenmerk | Vervolgblad |
| 1 juli 2008 | TRCJZ/2008/1815 | 4 |

Specifiek voor het terrein van CITES kunnen de volgende conclusies over de stand van de naleving worden getrokken:

- Op basis van door de AID uitgevoerde steekproeven bij het reizigersverkeer op Schiphol en bij particulieren die adverteren op internet kan worden geconcludeerd dat de naleving onder die groepen redelijk tot goed is en geen aanleiding geeft tot grote zorg.
- Daarentegen blijkt uit de nalevingsmetingen dat extra aandacht nodig is voor specifieke sectoren van de handel, zoals de handel in reptielen en de houthandel. Op basis van signalen uit het buitenland geldt hetzelfde voor de handel in (illegale) kaviaar.
- Veel (dreigende) overtredingen van de CITES-regelgeving komen voort uit onwetendheid. Een duidelijke aanwijzing hiervoor is het grote aantal onvolledige aanvragen dat bij de Dienst Regelingen binnenkomt. Deze dienst is belast met de verstrekking van de verschillende CITES-documenten. Van de ongeveer 10.000 aanvragen per jaar moet twintig procent worden aangehouden, in het merendeel van de gevallen omdat de aanvraag onvolledig is. Een andere aanwijzing wordt gevormd door de vele duizenden vragen die per mail of per telefoon bij de Dienst Regelingen binnenkomen.
- Waar het gaat om de zwaardere criminaliteit op CITES-terrein kan worden geconcludeerd dat de wel gehoorde stelling dat Nederland de spil is van de illegale handel in CITES soorten en dat die handel beheerst wordt door zware georganiseerde criminaliteit, die zich ook bezig houdt met drugs en wapenhandel, niet ondersteund wordt door de feiten. In de grotere opsporingsonderzoeken van de laatste jaren is voor die stelling geen bewijs gevonden.

In het algemeen geldt voor het terrein van CITES dat de handhaving voortdurend moet inspelen op snel wisselende omstandigheden en veranderingen in de markt.

De Nalevingsstrategie Natuurwetgeving

De ondertekening door alle betrokken overheden van het convenant Nalevingsstrategie Natuurwetgeving is een mijlpaal in de samenwerking en de handhaving. De ondertekening bevestigt de grote betrokkenheid en de gezamenlijke wil om de komende jaren te investeren in de handhaving van de natuurwetgeving.

In het convenant hebben de partners afspraken gemaakt over de samenwerking de komende jaren, de prioriteitstelling en over een groot aantal verbeterpunten. De prioriteiten sluiten uiteraard aan bij de uitkomsten van de risicoanalyses, zoals die hiervoor zijn beschreven. De verbeterpunten kunnen onder de volgende thema's worden samengevat.

Verbetering kennis van risico's en doelgroepen

De handhavingdiensten zullen de in 2007 ingezette werkwijze voortzetten om door middel van a-selectie en selectie steekproeven (nalevingsmetingen) de risico's en doelgroepen nader in kaart te brengen. Deze werkwijze zal geleidelijk worden uitgebreid tot het hele terrein van de natuurwetgeving.

Verbetering informatie-uitwisseling

Maatregelen, onder andere met behulp van de inzet van ict, worden genomen om te komen tot een meer structurele uitwisseling van gegevens tussen de handhavende diensten. Onder mijn leiding zal een zogenaamd ketendossier worden ontwikkeld, te beginnen in

| | | |
|-------------|-----------------|-------------|
| Datum | Kenmerk | Vervolgblad |
| 1 juli 2008 | TRCJZ/2008/1815 | 5 |

2008 met een ketendossier CITES. Het verzamelen, verwerken en veredelen van informatie geschiedt op basis van het concept van informatie gestuurd toezicht en opsporing. In 2008 werk ik dit allereerst uit in een plan van aanpak Informatiegestuurd toezicht voor de CITES-wetgeving.

De AID rust zijn controleurs van de natuurwetgeving in 2008 uit met digitale werkdossiers. Vanaf 2009 wordt bezien of het gebruik van digitale werkdossiers kan worden uitgebreid tot andere overheden.

Communicatie en nalevingsondersteuning

Voorlichting - over wetgeving, aanvraagprocedures en handhavingsactiviteiten - zal breed worden ingezet ter ondersteuning van de naleving door burgers en als handhavingsinstrument. Uit doelgroepenanalyses blijkt namelijk dat veel overtredingen van de natuurwetgeving voortkomen uit onwetendheid. Verder zal ter verbetering van de dienstverlening en daarmee de naleving de digitale indiening van aanvragen mogelijk worden gemaakt, te beginnen in 2009 met CITES. Ik breng in 2008 een Handleiding Flora- en faunawet uit met informatie voor aanvragers van vergunningen en ontheffingen.

Borging kennis en expertise

Onder mijn leiding zullen de handhavende diensten vanaf 2009 een samenwerkingsverband tussen de verschillende opleidingsinstituten totstandbrengen teneinde het kennisniveau van de handhavers meer te uniformeren.

In het convenant zijn ook afspraken gemaakt over de monitoring van de uitvoering van de afspraken en over de periodieke evaluatie van de resultaten. Om te beginnen werken alle partners de gemaakte afspraken uit in jaar- en werkplannen en leggen ze in de jaarverslagen verantwoording af over de behaalde resultaten. Verder is afgesproken dat het overleg en de samenwerking worden voortgezet in het kader van het Landelijk Overleg Milieuhandhaving (LOM). In het LOM zijn alle bij de milieuhandhaving betrokken overheden vertegenwoordigd, zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau. Tot nu toe was het LOM vooral gericht op de handhaving van de 'grijze' milieuregelgeving. Daar komt nu bij de handhaving van de 'groene' regelgeving. Dit heeft voordelen uit een oogpunt van delen van kennis en expertise en bewaken van de samenhang tussen handhaving van grijs en groen.

Het convenant geldt voor de periode van 1 juli 2008 tot 1 juli 2012 .

De Interventiestrategie CITES

Voor deelonderwerpen kan de Nalevingsstrategie natuurwetgeving worden uitgewerkt in een interventiestrategie. De Interventiestrategie CITES is zo'n sectorale uitwerking voor het gebied van CITES. Deze interventiestrategie geeft aan welke verbeteringen nodig zijn in de randvoorwaarden (organisatie van de handhaving, instrumenten, regelgeving, visie) voor een effectieve en efficiënte handhaving.

De interventiestrategie is een levend document. Conform het cyclische karakter van programmatisch handhaven wordt de strategie steeds bijgesteld in een permanent proces van terugkoppeling van resultaten en analyse en evaluatie van nieuwe gegevens. Ook de input

Datum
1 juli 2008

Kenmerk
TRCJZ/2008/1815

Vervolgblad
6

van NGO's en organisaties van doelgroepen is daarbij van belang. Conform mijn toezegging in de brief van 19 september 2007 heb ik de uitkomsten van het programmatisch handhaven op het terrein van CITES voorgelegd aan NGO's en andere belanghebbende organisaties. Op 23 april jl. heeft mijn ministerie een consultatiebijeenkomst georganiseerd voor NGO's en organisaties van doelgroepen op het terrein van CITES. De deelnemers gaven aan het initiatief van LNV op prijs te stellen, maar tegelijk bleken bij hen veel vragen en onduidelijkheden te bestaan over de concrete maatregelen die de betrokken overheden voornemens zijn te treffen. Dit bemoeilijkte de discussie over de beelden die wederzijds (bij de overheid, de NGO's en de doelgroepen) van de naleving van de CITES-regelgeving bestaan. Afgesproken is dat de bijeenkomst een vervolg krijgt op 3 juli a.s. Ik ben van plan daarna deze organisaties ieder jaar uit te nodigen en in gesprek te brengen met beleid en uitvoerende en handhavende diensten.

De Interventiestrategie CITES wordt niet in haar geheel openbaar gemaakt omdat zij tactisch-operationele informatie bevat. Openbaarmaking van die informatie zou tot anticiperend gedrag van doelgroepen kunnen leiden, waardoor het beoogde effect op de naleving gedeeltelijk teniet zou kunnen gaan. De overige punten uit de interventiestrategie kunnen evenwel zonder bezwaar openbaar worden gemaakt. Een aantal actie- en verbeterpunten die (mede) betrekking hebben op CITES, overlappen met de punten uit de Nalevingsstrategie Natuurwetgeving en zijn hierboven al genoemd. In aanvulling daarop kan ik de volgende punten noemen.

Verbetering kennis van risico's en doelgroepen

De AID (Dienstonderdeel Opsporing) en de politie zullen strategische, tactische en operationele analyses van nader te bepalen vormen van CITES-criminaliteit uitvoeren. Onder regie van de AID zullen multidisciplinaire controleacties worden uitgevoerd op basis van informatie verkregen uit doelgroepen- en risicoanalyses. De AID zet de internetrecherche voort.

Verbetering informatie-uitwisseling

Zie hierboven onder 'De Nalevingsstrategie Natuurwetgeving'.

Communicatie en nalevingsondersteuning

Ik zal in 2009 een digitaal systeem invoeren voor de uitgifte en registratie van ringen voor gefokte vogels behorende tot een beschermde diersoort. Dit zal de handhaving en controle van de ringenregeling aanmerkelijk kunnen verbeteren. Gekoppeld aan de invoering van een digitale aanvraagprocedure (zie hierboven) zal een versnelde behandeling van eenvoudige aanvragen worden ingevoerd. Zo blijft meer tijd over om de meer complexe zaken de aandacht te geven die nodig is. Onderzocht zal worden of voor bepaalde fok- en kweekgroepen, ter bevordering van de handel in nakweek uit deze gecontroleerde omgeving, een versnelde en vereenvoudigde behandeling van aanvragen kan worden ingericht.

Borging kennis en expertise

Binnen een nog dit jaar op te richten werkgroep zal worden gewerkt aan een plan van aanpak gericht op de borging van kennis en expertise op het gebied van CITES die aanwezig is binnen de verschillende diensten.

| | | |
|-------------|-----------------|-------------|
| Datum | Kenmerk | Vervolgblad |
| 1 juli 2008 | TRCJZ/2008/1815 | 7 |

Internationale samenwerking

De handhavende organisaties zullen hun contacten met zusterorganisaties in landen binnen en buiten de EU en met internationale organisaties (EU Enforcement Group, CITES secretariaat, Interpol) intensiveren. Zij zullen assisteren in capacity building in andere EU-lidstaten en waar mogelijk assistentie verlenen aan CITES management autoriteiten en handhavingsinstanties in bron-, transit- en bestemmingslanden buiten de EU.

Tot slot

Het convenant is getekend, nu komt het op de uitvoering van de afspraken aan. Het convenant is uiteraard pas een succes als het tot een daadwerkelijke verbetering van de handhaving en naleving leidt. Als eerstverantwoordelijke voor de natuurwetgeving neem ik de regierol op mij. Ik zal stimuleren en faciliteren dat de handhavende organisaties de afgesproken taken goed uitvoeren en elkaar op die taakuitvoering aanspreken. Ik heb alle vertrouwen in de betrokken partijen dat zij de afspraken uit het convenant op een succesvolle manier verder zullen uitwerken en uitvoeren.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg

Bijlage

Toelichting op 'Risicoanalyse Natuurregelgeving'

1. Inleiding en aanpak

In de methodiek van programmatisch handhaven wordt de risicoanalyse gebruikt om een antwoord te krijgen op de vraag welke risico's bestaan als een verboden gedraging toch plaatsvindt. Dit gebeurt door een inschatting te maken van het negatieve effect van zo'n overtreding afgezet tegen de kans dat die overtreding zich zal voordoen. Deze inschatting geschiedt door experts van de betrokken handhavende overheden (beleid, uitvoering en handhaving).

Het doel van de risicoanalyse is om te komen tot een prioritering van de handhavingstaken zowel vooraf bij het bepalen van de benodigde capaciteit voor handhaving als bij de selectie op welke meldingen/handhavingverzoeken gereageerd wordt.

In de bijgevoegde matrixen worden de in de regelgeving opgenomen verboden gedragingen afgezet tegen de belangen die die regelgeving wil beschermen. Met een rekenformule wordt per verboden gedraging per doelgroep een prioriteit vastgesteld (van prioriteit 1 tot prioriteit 4, in woorden: hoog-middel-laag). Deze vaststelling vormt geen absolute rangorde doch levert een classificatie op van de (mate van ernst van de) bewuste verboden gedragingen. De verboden gedragingen die ingevolge de risicoanalyse prioriteit 1 of 2 hebben gekregen, verdienen in principe in de interventie- en nalevingsstrategie de meeste aandacht. Op welke wijze die aandacht in de handhaving moet worden gegeven: afhankelijk van de doelgroepen zijn nalevingsondersteuning (voorlichting, administratieve vereenvoudigingen), toezicht, opsporing of de oplegging van sancties het meest effectief.

2. Opbouwen risicomatrix

Bijgevoegde risicomatrices zijn eerste opgebouwd en vervolgens ingevuld in bijeenkomsten met professionals uit het veld en de beleidsafdelingen van de betrokken overheden en diensten. Van het ministerie van LNV waren dat o.a. de Algemene Inspectiedienst, Dienst Regelingen, Directie Regionale Zaken, Directie Natuur, Directie Juridische Zaken. Verder namen deel experts van de provincies, de politie, het openbaar ministerie, de Douane.

Schematisch worden de te beschermen belangen naast elkaar gezet. Na de rechtsbelangen en de doelgroepen staat een kolom "kans".

De verboden gedragingen worden onder elkaar geplaatst. Per verbodsbepaling wordt bekeken wat het effect/de impact is van overtreding van norm (op een schaal van 0 – 5; hierbij staat 0 voor geen invloed en 5 voor een zeer grote invloed). Vervolgens wordt gezien hoe groot de kans is op overtreding van de betreffende verbodsbepaling door de desbetreffende doelgroep. Dit gebeurt door een cijfer toe te kennen van 1-5. Hier is een '1' ingevuld als 0 tot 20% van de doelgroep overtreedt en '5' als 80 – 100% overtreedt. Tot slot berekent de computer het risico van de verboden gedragingen, als de resultante van $\text{impac} \times \text{kans}$. Hieraan wordt een prioriteit gekoppeld (in cijfers van 1 tot 4 en in woorden 'hoog-middel-laag').

2.1 Te beschermen belangen

Het bleek niet mogelijk om voor de drie wetten precies dezelfde te beschermen belangen te formuleren om een vergelijking tussen de wetten gemakkelijker te maken. Zo is de Boswet van oorsprong een economische wet die beoogde de houtproductie te beschermen. Dierenwelzijn speelt alleen in de Flora- en faunawet.

Daarom worden de wetten niet in één gezamenlijke matrix gescoord maar in drie aparte matrices.

2.1.1 Beschermde belangen Boswet

De beschermde belangen die geïdentificeerd worden met betrekking tot de Boswet zijn:

1. Instandhouden van het bosareaal t.b.v. natuur

Hoewel het oorspronkelijke doel niet natuurbehoud is, wordt bos wel beleefd als natuur (en niet als 'houtproductieplaats') en levert bos vaak wel een bijdrage aan het behoud van soorten.

2. Voldoen aan internationale verplichtingen
Internationale verplichtingen spelen niet bij de Boswet. De Boswet is niet bedoeld als implementatie van internationale verdragen of Europese richtlijnen. Toch is ervoor gekozen om dit belang wel in de matrix op te nemen. Hierdoor wordt een vergelijking met de andere wetten makkelijker.
3. Politieke impact
Zowel op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau.
4. Significant economisch belang en welzijn van de mens
Hieronder valt zowel het oorspronkelijke doel van de Boswet: houtproductie als de belevingswaarde voor de mens (toerisme en de (psychische) gezondheid van de mens). Economisch belang en welzijn mens zijn als één belang samengenomen vanwege de onderlinge samenhang terwijl zij heel duidelijk onderscheiden kunnen worden van de hierboven genoemde belangen.

2.1.2 Beschermde belangen Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet

1. Duurzaam behoud van habitats en soorten
Dit is het hoofddoel van deze wetten. Alleen voor een aantal CITES-gedragingen is de wegingsfactor verhoogd tot 8 om in de berekening op de juiste wijze te laten meewegen dat het hier om met uitsterven bedreigde soorten gaat.
2. Voldoen aan internationale verplichtingen
Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, CITES en andere internationale verdragen op het gebied van soorten- en habitatbescherming. Bij het scoren is vooral gekeken naar de verwachte reactie van de Europese Commissie.
3. Politieke impact
Zowel op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau.
4. Significant economisch belang en welzijn van de mens
Strikt genomen zou de belangenafweging voor het toestaan van activiteiten niet bij de te beschermen belangen horen (het hoofddoel van Ff-wet en Nb-wet is immers duurzaam behoud van soorten en habitats ondanks het feit dat de wetten in bepaalde gevallen uitzonderingen mogelijk maken t.b.v. economische en sociale belangen) maar dit is toch meegenomen bij het scoren. Hierbij werd bijvoorbeeld gedacht aan schadebestrijding onder de Flora en faunawet.
Een ander soort economisch belang wordt door CITES en bepalingen over prepareren beschermd: voorkomen van oneerlijke concurrentie.
Daarnaast valt hier ook onder de belevingswaarde voor de mens (toerisme en de (psychische) gezondheid van de mens). De Natuurbeschermingswet 1998 beschermt expliciet natuurschoon.
Enkele bepalingen met betrekking tot de jacht in de Flora- en faunawet beogen de mens te beschermen (veiligheid).
5. Dierenwelzijn
Dit belang speelt alleen bij de Flora- en faunawet, bijvoorbeeld bij de toegestane vangmiddelen.

2.2 Gedragingen

De verboden gedragingen worden omschreven. Voor de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 geldt dat er zoveel verboden gedragingen zijn dat deze geclusterd worden.

2.3 Doelgroepen

Per gedraging zijn de belangrijkste drie tot vijf doelgroepen geïdentificeerd.

3. Afsluiting

De risiconalyse is gebruikt als input voor de volgende stappen van het project programmatisch handhaven. De risicoanalyse is niet meer - en niet minder - dan een hulpmiddel in het proces.

Minstens zo belangrijk als de uitkomsten is dat de risicoanalyse de dialoog tussen alle bij de handhaving betrokken partijen stimuleert over de weging van de verschillende belangen en prioriteiten. Risicoanalyses moeten periodiek worden herhaald.

| Cluster | Ongewenst gedrag/verboden gedrag | Detailtering / evt nadere specificering | Toelichting | Duurzaam behoud van soorten en habitats | Voldoen aan internationale verplichtingen | Politieke risico's | Welzijn van het dier | Significant economisch belang en welzijn van mensen | Gemiddelde | Doelgroep (normadressaat) | Toelichting | Kans | Risico | Prioriteit volgens 4-score matrix | 4x4 alternatief | 5x5 Met weging soortenbehoud | 5x5 Met weging internationaal | 5x5 met weging internationaal en soortenbehoud | Prioriteit volgens 5x5 matrix minder streng | Prioriteit volgens 5x5 matrix natureel | In woorden | | |
|-----------------|---|--|---|---|---|--------------------|----------------------|---|-------------------------|---|---|------|--------------|-----------------------------------|-----------------|------------------------------|-------------------------------|--|---|--|------------|--|--|
| Bezit en handel | Bezitten en handelen in flora en fauna uitheems (art. 13 / CITES) | Bezit CITES-diersoort zonder ontheffing NB Bijlage B-soorten kunnen ook onder "kwetsbaar" vallen. | | 8 | 4 | 4 | 1 | 1 | 3,6 | Particulieren | | 1 | 3,6 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Laag | | |
| | | | | 8 | 4 | 4 | 1 | 1 | 3,6 | Handelaren | | 1 | 3,6 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Laag | | |
| | | | | 8 | 4 | 4 | 1 | 1 | 3,6 | Circussen | | 1 | 3,6 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Laag | | |
| | | | | 8 | 4 | 4 | 1 | 1 | 3,6 | Asielen en dierentuinen | | 1 | 3,6 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Laag | | |
| | | | | 8 | 4 | 4 | 1 | 1 | 3,6 | Biomedische centra | | 1 | 3,6 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Laag | | |
| | | | | 8 | 4 | 4 | 1 | 1 | 3,6 | Onderzoekers en Educatieve centra | Alleen dierproducten: tijgerbot en neushoornhoorn | 0,5 | 1,8 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | | |
| | | | | 8 | 4 | 4 | 1 | 1 | 3,6 | Handelaar in- en export | | 2 | 7,2 | prioriteit 2 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 2 | Prioriteit 3 | Middel | | |
| | | Handel zonder CITES-vergunning | Oorsprong uit wild, onbekend, eerste generatie, 3e land, geldt zowel in- en uitvoervergunning | 8 | 4 | 4 | 4 | 3 | 4,6 | Handelaar doorvoer | Niet-Nederlandse nationaliteit | 2 | 9,2 | prioriteit 2 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Hoog | | |
| | | | | 8 | 4 | 4 | 4 | 3 | 4,6 | Particulieren | | 2 | 9,2 | prioriteit 2 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Hoog | | |
| | | | | 8 | 4 | 4 | 4 | 3 | 4,6 | Handelaar in- en export | | 1 | 4,6 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 3 | Prioriteit 3 | Middel | | |
| | | | | 0 | 2 | 1 | 1 | 2 | 1,2 | Handelaar doorvoer | Niet-Nederlandse nationaliteit, naar 3e land niet zijnde EU | 1 | 1,2 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | | |
| | | | | 0 | 2 | 1 | 1 | 2 | 1,2 | Particulieren | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | 0 | 2 | 1 | 1 | 2 | 1,2 | Handelaar | EU als interne markt | 2 | 9,2 | prioriteit 2 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Hoog | | |
| | | | | 8 | 4 | 4 | 4 | 3 | 4,6 | Particulieren | | 2 | 9,2 | prioriteit 2 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Hoog | | |
| | Handel niet conform de Cites-vergunning | Bijlage A soorten, Binnen de EU (Bijlage B zelden certificaat) | 8 | 4 | 4 | 4 | 3 | 4,6 | Kwekers | NB nog geen erkende kwekers. | 1 | 4,6 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 3 | Prioriteit 3 | Middel | | | |
| | | | 4 | 1 | 1 | 0 | 1 | 1,4 | Handelaar in- en export | | 1 | 1,4 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 1 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | | | |
| | | | 4 | 1 | 1 | 0 | 1 | 1,4 | Handelaar doorvoer | Niet-Nederlandse nationaliteit, naar 3e land niet zijnde EU | 1 | 1,4 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 1 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | | | |
| | | | 4 | 1 | 1 | 0 | 1 | 1,4 | Particulieren | bijv. bij verhuizingen | 1 | 1,4 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 1 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | | | |
| | | | 4 | 1 | 1 | 0 | 1 | 1,4 | Kwekers | | 1 | 1,4 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 1 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | | | |
| | | | 4 | 4 | 4 | 3 | 2 | 3,4 | Particulieren | Vaak gebrek aan communicatie | 1 | 3,4 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Laag | | | |
| | | | 4 | 4 | 4 | 3 | 2 | 3,4 | Handelaren | | 1 | 3,4 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Laag | | | |
| | Bezit niet conform de vrijstellingsvoorschriften | Zowel uitheems als inheems, bv. ring / microchip | 4 | 4 | 4 | 3 | 2 | 3,4 | Preparateurs | | 1 | 3,4 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Laag | | | |
| | | | 4 | 4 | 4 | 3 | 2 | 3,4 | Asielen en dierentuinen | | 1 | 3,4 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Laag | | | |
| | | | 4 | 4 | 4 | 3 | 2 | 3,4 | | | 0,5 | 1,7 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | | | |
| | | | 4 | 4 | 4 | 3 | 2 | 3,4 | | | | | | | | | | | | | | | |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|--|--|---|---|---|---|---|-----|-----------------------------------|---|--------------|-----|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|------|
| | Bezitten en handelen in flora en fauna inheems (art. 13) | voor jacht wet toegestaan bezit havik en slechtvalk met ontheffing | 4 | 4 | 4 | 3 | 2 | 3,4 | Biomedische centra | | 1 | 3,4 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Laag | |
| | | | 4 | 4 | 4 | 3 | 2 | 3,4 | (semi-)overheidsinstellingen | bv voorlichtingsmateriaal | 0,5 | 1,7 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | |
| | | | 4 | 4 | 4 | 3 | 2 | 3,4 | Onderzoekers en Educatieve centra | Alleen dierproducten: tijgerbot en neushoornhoorn | 0,5 | 1,7 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | |
| | | | 4 | 4 | 4 | 3 | 1 | 3,2 | Asielen en dierentuinen | Egelopvang, reptielenopvang, etc. | | 0 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | |
| | Prepareren zonder vergunning of opleiding | | | 4 | 4 | 4 | 3 | 1 | 3,2 | zeehondenopvang | | | 0 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | | 4 | 4 | 4 | 3 | 1 | 3,2 | Particulieren | | | 0 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | | 4 | 4 | 4 | 3 | 1 | 3,2 | Handelaren | | | 0 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | Prepareren van niet-toegelaten diersoorten | | | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 | 0,6 | Preparateurs | | | 0 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 | 0,6 | Particulieren (beunhaas) | Incl. jagers | | 0 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 | 0,6 | Boswachter | | | 0 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | Prepareren van niet-toegelaten diersoorten | | | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0,4 | Preparateurs | | | 0 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0,4 | Educatieve centra | | | 0 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| 0 | | | | 0 | 1 | 0 | 1 | 0,4 | Particulieren (beunhaas) | Incl. jagers | | 0 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | |
| 0 | | | | 0 | 1 | 0 | 1 | 0,4 | Boswachter | | | 0 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|----------------------|--|--|---|---|---|---|---|-----|---|--|---|------|--------------|--------------|--------------|--------------|--|--------------|--------------|--------|
| Jacht | Gebruik verboden jachtmiddelen | "stropen" | 4 | 3 | 2 | 4 | 1 | 2,8 | Professionele stropers, zowel voor verkoop als verwijderen van ongewenste soorten | Vb. vogelvangs, duivenmelkers, weidevogelbeschermers | 5 | 14 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Hoog |
| | | | 4 | 3 | 2 | 4 | 1 | 2,8 | Gelegenheidsstropers, eigen consumptie | | 5 | 14 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Hoog |
| | | | 4 | 3 | 2 | 4 | 1 | 2,8 | Jagers | | 2 | 5,6 | prioriteit 4 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 3 | | Prioriteit 2 | Prioriteit 3 | Middel |
| | Doden van niet-wildsoorten | "stropen" | 5 | 4 | 3 | 0 | 2 | 2,8 | Professionele stropers, zowel voor verkoop als verwijderen van ongewenste soorten | Vb. vogelvangs, duivenmelkers, weidevogelbeschermers | 4 | 11,2 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Hoog |
| | | | 5 | 4 | 3 | 0 | 2 | 2,8 | Gelegenheidsstropers, eigen consumptie | | 2 | 5,6 | prioriteit 4 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 2 | Prioriteit 3 | Middel |
| | | | 5 | 4 | 3 | 0 | 2 | 2,8 | Jagers | | 3 | 8,4 | prioriteit 4 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Hoog |
| | Jagen zonder akte (valkeniers-, jacht-, kooiker-) | "stropen" | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0,4 | Professionele stropers, zowel voor verkoop als verwijderen van ongewenste soorten | Vb. vogelvangs, duivenmelkers, weidevogelbeschermers | 5 | 2 | prioriteit 3 | prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0,4 | Gelegenheidsstropers, eigen consumptie | | 5 | 2 | prioriteit 3 | prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0,4 | Jagers | | 2 | 1,6 | prioriteit 4 | prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | Jacht i.s.m. randvoorwaarden | vb. zon- en feestdagen, jachtveld, etc. | 0 | 0 | 1 | 0 | 3 | 0,8 | Professionele stropers, zowel voor verkoop als verwijderen van ongewenste soorten | Vb. vogelvangs, duivenmelkers, weidevogelbeschermers | 5 | 4 | prioriteit 3 | prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | 0 | 0 | 1 | 0 | 3 | 0,8 | Gelegenheidsstropers, eigen consumptie | | 5 | 4 | prioriteit 3 | prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | 0 | 0 | 1 | 0 | 3 | 0,8 | Jagers | | 2 | 1,6 | prioriteit 4 | prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| Ruimtelijke ingrepen | Verstoren van fauna en het wegnemen van flora (artt. 8, 9, 10, 12, "13") | vb. wegnemen en aantasten, bemachtigen, vervoeren en onder je hebben | 3 | 4 | 2 | 2 | 1 | 2,4 | Overheidsinstellingen | | 4 | 9,6 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Hoog |
| | | | 3 | 4 | 2 | 2 | 1 | 2,4 | Bouwbedrijven/ bouwsector | | 4 | 9,6 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Hoog |
| | | | 3 | 4 | 2 | 2 | 1 | 2,4 | Particulieren | | 1 | 2,4 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 4 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | Aantasten van de functionaliteit van leefgebiedfuncties (art. "8" en 11) | Incl. voortplantingsplaatsen | 5 | 4 | 3 | 2 | 2 | 3,2 | Overheidsinstellingen | | 4 | 12,8 | prioriteit 1 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Hoog |
| | | | 5 | 4 | 3 | 2 | 2 | 3,2 | Bouwbedrijven/ bouwsector | | 4 | 12,8 | prioriteit 1 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Hoog |
| | | | 5 | 4 | 3 | 2 | 2 | 3,2 | Particulieren | | 1 | 3,2 | prioriteit 2 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Laag |
| | Handelen i.s.m. voorwaarden ontheffing of vrijstelling | Incl. gedragscodes | 4 | 4 | 4 | 2 | 2 | 3,2 | Overheidsinstellingen | | 4 | 12,8 | prioriteit 1 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Hoog |
| | | | 4 | 4 | 4 | 2 | 2 | 3,2 | Bouwbedrijven/ bouwsector | | 4 | 12,8 | prioriteit 1 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Hoog |
| | | | 4 | 4 | 4 | 2 | 2 | 3,2 | Particulieren | | 3 | 9,6 | prioriteit 2 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 1 | | Prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Hoog |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|------------------------------------|--|--|---|---|-----|-----------------|---|-----|--|--|---|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--|--|--|--|--|--|
| Onderzoek, educatie en reproductie | Verstoren van fauna en het wegnemen van flora (artt. 8, 9, 10, 12, "13") | vb. wegnemen en aantasten, bemachtigen, vervoeren en onder je hebben | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | Onderzoekers | Universiteiten, Alterra, groenbureau's, DLG, PGO's etc. | 0,5 | 0,5 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | | | | | | |
| | | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | Educatieve centra | | 0,5 | 0,5 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | | | | | | |
| | | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | Waterschappen | | 0,5 | 0,5 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | | | | | | |
| | Handelen i.s.m. voorwaarden ontheffing of vrijstelling | | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | Onderzoekers | | 0,5 | 0,5 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | | | | | | |
| | | | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | Educatieve centra | | 0,5 | 0,5 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | | | | | |
| | | | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | Waterschappen | | 0,5 | 0,5 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | | | | | |
| | Uitzetten van dieren | | | 4 | 3 | 4 | 1 | 2 | 2,8 | LNV in samenwerking met TBO's | | 0,5 | 1,4 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 4 | | | | | | |
| | | | | 4 | 3 | 4 | 1 | 2 | 2,8 | Particulieren | | 1 | 2,8 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 4 | | | | | | |
| | | | | 4 | 3 | 4 | 1 | 2 | 2,8 | Biologische bestrijders | | 1 | 2,8 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 4 | | | | | | |
| Bestendig beheer en onderhoud | Verstoren van fauna en het wegnemen van flora (artt. 8, 9, 10, 12, "13") | vb. wegnemen en aantasten, bemachtigen, vervoeren en onder je hebben | 3 | 3 | 1 | 3 | 2 | 2,4 | (Semi-)overheden | Vb. RWS, waterschappen, gemeenten en provincies, ProRail | 4 | 9,6 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Prioriteit 2 | | | | | | | |
| | | | 3 | 3 | 1 | 3 | 2 | 2,4 | TBO's | | 4 | 9,6 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Prioriteit 2 | | | | | | | |
| | | | 3 | 3 | 1 | 3 | 2 | 2,4 | Bosbouw | | 3 | 7,2 | prioriteit 4 | prioriteit 1 | Prioriteit 3 | Prioriteit 3 | | | | | | | |
| | | | 3 | 3 | 1 | 3 | 2 | 2,4 | Agrariërs | | 5 | 12 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Prioriteit 2 | | | | | | | |
| | Aantasten van de functionaliteit van leefgebiedfuncties (art. "8" en 11) | Incl. voortplantingsplaatsen | 2 | 2 | 2 | 3 | 2 | 2,2 | Overheden | Vb. RWS, waterschappen, gemeenten en provincies | 4 | 8,8 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Prioriteit 2 | | | | | | | |
| | | | 2 | 2 | 2 | 3 | 2 | 2,2 | TBO's | | 4 | 8,8 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Prioriteit 2 | | | | | | | |
| | | | 2 | 2 | 2 | 3 | 2 | 2,2 | Bosbouw | | 3 | 6,6 | prioriteit 4 | prioriteit 1 | Prioriteit 3 | Prioriteit 3 | | | | | | | |
| | | | 2 | 2 | 2 | 3 | 2 | 2,2 | Agrariërs | | 5 | 11 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Prioriteit 2 | | | | | | | |
| | Handelen i.s.m. voorwaarden ontheffing of vrijstelling | | | 3 | 2 | 2 | 3 | 2 | 2,4 | Overheden | Vb. RWS, waterschappen, gemeenten en provincies | 4 | 9,6 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Prioriteit 2 | | | | | | |
| | | | | 3 | 2 | 2 | 3 | 2 | 2,4 | TBO's | | 4 | 9,6 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Prioriteit 2 | | | | | | |
| | | | | 3 | 2 | 2 | 3 | 2 | 2,4 | Bosbouw | | 1 | 2,4 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | | | | | |
| | | | | 3 | 2 | 2 | 3 | 2 | 2,4 | Agrariërs | | 5 | 12 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Prioriteit 2 | | | | | | |
| Bestendig gebruik | Verstoren van fauna en het wegnemen van flora (artt. 8, 9, 10, 12, "13") | vb. wegnemen en aantasten, bemachtigen, vervoeren en onder je hebben | 3 | 3 | 3 | 2 | 4 | 3 | Recreatiesector | | 4 | 12 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Prioriteit 2 | | | | | | | |
| | | | 3 | 3 | 3 | 2 | 4 | 3 | Defensie | | 2 | 6 | prioriteit 4 | prioriteit 1 | Prioriteit 3 | Prioriteit 3 | | | | | | | |
| | | | 3 | 3 | 3 | 2 | 4 | 3 | Gemeenten in samenwerking met evenementenorganisatoren | | 4 | 12 | prioriteit 3 | prioriteit 1 | Prioriteit 2 | Prioriteit 2 | | | | | | | |
| | Aantasten van de functionaliteit van leefgebiedfuncties (art. "8" en 11) | Incl. voortplantingsplaatsen | 2 | 2 | 3 | 2 | 4 | 2,6 | Recreatiesector | | 2 | 5,2 | prioriteit 4 | prioriteit 1 | Prioriteit 3 | Prioriteit 3 | | | | | | | |
| | | | 2 | 2 | 3 | 2 | 4 | 2,6 | Defensie | | 2 | 5,2 | prioriteit 4 | prioriteit 1 | Prioriteit 3 | Prioriteit 3 | | | | | | | |
| | | | 2 | 2 | 3 | 2 | 4 | 2,6 | Gemeenten in samenwerking met Recreatiesector | | 2 | 5,2 | prioriteit 4 | prioriteit 1 | Prioriteit 3 | Prioriteit 3 | | | | | | | |
| | Handelen i.s.m. voorwaarden ontheffing of vrijstelling | | | 2 | 2 | 3 | 2 | 4 | 2,6 | Defensie | Heeft geen vergunningen | 3 | 7,8 | prioriteit 4 | prioriteit 1 | Prioriteit 3 | Prioriteit 3 | | | | | | |
| | | | | 2 | 2 | 3 | 2 | 4 | 2,6 | Gemeenten in samenwerking met evenementen- | | 3 | 0 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | | | | | |
| 2 | 2 | 3 | 2 | 4 | 2,6 | Recreatiesector | | 3 | 7,8 | prioriteit 4 | prioriteit 1 | Prioriteit 3 | Prioriteit 3 | | | | | | | | | | |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|-----------------------------|--|--|---|---|---|---|---|---|----------|--|--|--|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|----------|
| Beheer en schadebestrijding | Gebruik v erboden middelen | | | 4 | 3 | 2 | 4 | 1 | 2,8 | Beheer- en schadebestrijdingsbedrijven | 1 | 2,8 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | | |
| | | | | 4 | 3 | 2 | 4 | 1 | 2,8 | FBE's | 1 | 2,8 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | | |
| | | | | 4 | 3 | 2 | 4 | 1 | 2,8 | Particulieren | Vb. volkstuinhouders | 2 | 5,6 | prioriteit 4 | prioriteit 1 | Prioriteit 1 | Prioriteit 3 | | Prioriteit 2 | Prioriteit 3 | Middel | |
| | | | | 4 | 3 | 2 | 4 | 1 | 2,8 | Bedrijven | | 1 | 2,8 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | |
| | | | | 4 | 3 | 2 | 4 | 1 | 2,8 | Overheidsinstellingen | | 1 | 2,8 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 1 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag | |
| | Beheer i.s.m. vrijstelling | | | | 2 | 2 | 2 | 3 | 2 | 2,2 | Grondeigenaren | Vb. agrariërs en overheidsinstellingen | 3 | 6,6 | prioriteit 4 | prioriteit 1 | | | | | | |
| | | | | | 3 | 3 | 2 | 3 | 2 | 2,6 | Beheer- en schadebestrijdingsbedrijven | | 1 | 2,6 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 3 | Prioriteit 3 | | Prioriteit 2 | Prioriteit 3 | Middel |
| | | | | | 3 | 3 | 2 | 3 | 2 | 2,6 | FBE's | | 1 | 2,6 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | | | 3 | 3 | 2 | 3 | 2 | 2,6 | Particulieren | Vb. volkstuinhouders | 2 | 5,2 | prioriteit 4 | prioriteit 1 | Prioriteit 3 | Prioriteit 3 | | Prioriteit 2 | Prioriteit 3 | Middel |
| | | | | | 3 | 3 | 2 | 3 | 2 | 2,6 | Bedrijven | | 1 | 2,6 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | Beheer i.s.m. ontheffing of aanwijzing | | Incl. inzetten van een "echte jager" | | 3 | 3 | 2 | 3 | 2 | 2,6 | Overheidsinstellingen | | 1 | 2,6 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | | | 3 | 3 | 2 | 3 | 2 | 2,6 | Beheer- en schadebestrijdingsbedrijven | | 1 | 2,6 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | | | 3 | 3 | 2 | 3 | 2 | 2,6 | FBE's | | 1 | 2,6 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | | | 3 | 3 | 2 | 3 | 2 | 2,6 | Particulieren | Vb. volkstuinhouders | 2 | 5,2 | prioriteit 4 | prioriteit 1 | Prioriteit 3 | Prioriteit 3 | | Prioriteit 2 | Prioriteit 3 | Middel |
| | | | | | 3 | 3 | 2 | 3 | 2 | 2,6 | Bedrijven | | 1 | 2,6 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | Beheer i.s.m. randvoorwaarden | | vb. zon- en feestdagen, tijd van de dag | | 0 | 0 | 1 | 0 | 3 | 0,8 | Overheidsinstellingen | | 1 | 0,8 | prioriteit 4 | prioriteit 2 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | | | 0 | 0 | 1 | 0 | 3 | 0,8 | Beheer- en schadebestrijdingsbedrijven | | 1 | 0,8 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | | | 0 | 0 | 1 | 0 | 3 | 0,8 | FBE's | | 1 | 0,8 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | | | 0 | 0 | 1 | 0 | 3 | 0,8 | Particulieren | Vb. volkstuinhouders | 3 | 2,4 | prioriteit 4 | prioriteit 3 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | | | 0 | 0 | 1 | 0 | 3 | 0,8 | Bedrijven | | 1 | 0,8 | prioriteit 4 | prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | | Prioriteit 4 | Prioriteit 4 | Laag |
| | | | | | | | | | #DEEL/0! | | | | | | | | | | | #DEEL/0! | #DEEL/0! | |
| | | | | | | | | | #DEEL/0! | | | | | | | | | | | | #DEEL/0! | #DEEL/0! |
| | | | | | | | | | #DEEL/0! | | | | | | | | | | | | #DEEL/0! | #DEEL/0! |
| | | | | | | | | | #DEEL/0! | | | | | | | | | | | | #DEEL/0! | #DEEL/0! |
| | | | | | | | | | #DEEL/0! | | | | | | | | | | | | #DEEL/0! | #DEEL/0! |
| | | | | | | | | | #DEEL/0! | | | | | | | | | | | | #DEEL/0! | #DEEL/0! |
| | | | | | | | | | #DEEL/0! | | | | | | | | | | | | #DEEL/0! | #DEEL/0! |
| | | | | | | | | | #DEEL/0! | | | | | | | | | | | | #DEEL/0! | #DEEL/0! |
| | | | | | | | | | #DEEL/0! | | | | | | | | | | | | #DEEL/0! | #DEEL/0! |